

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Főmunkatárs:

Dr. WEISZ JENŐ.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazincsey-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlert soronkint 20 krajczár.

A feléledt osztrák Ház.

A hivatalnok miniszterium nagy ovációk mellett ma mutatkozott be az osztrák képviselőháznak. Egyetlen egy tintatartót se vágtak az új miniszterelnök fejéhez. Ez tehát mindenesetre nagy népszerűsége vall. Igaz, hogy dörömböltek most is, — de hát lehet e kívánni a jól nevelt osztrákoktól azt, hogy a parlamentárizmus finomságai alapján tárgyaljanak, — lehet-e kívánni a medvétől, hogy ne morogjon, hanem distinguált hangokat adjon?

Nem, ezt nem kívánhatjuk, annál kevésbé az ifju csehoktól, akik a nagy birodalom kasszában nem tudják föllelni a maguk hő kívánságait, nem tudják föllelni abban az igazi Csehországot, — úgy mint a mi románjaink nem találják meg nálunk Romániát.

Elégületlenek ott maguk az osztrákok is. Kétféle osztrák van tulajdonképen. Az egyik a hazafias rész, amely megelegszik Ausztriával, — a másik, amely megint a Nagy Németország felé húz. Csak annyiban szeret osztrák lenni, hogy a nyelv azonosságával Németországot véli kiegészíteni a saját hazájával. Szóval kaoszt, amely mindinkább csak nagyobb zürzavarrá fejlődik, amely zavar már a tetőfokra hágott s hosszú időre teljesen megakasztotta a parlamenti életet.

Most újra feléledt s előrelátható, hogy a régi komédia új kiadásban fog megjelenni, — daczára annak, hogy egy párton kívüli, ugynevezett hivatal miniszterium vállalta el az újabb szerencsepróbálgatást.

Feltétlenül hisszük azt, hogy ez az újabb parlament sem lesz munkaképes.

Mert vajjon változtak azóta ott az emberek?

Egy hajszálynit sem. Ugyanaz a publikuma van ennek a Háznak amely a legutolsó botrányok alkalmával volt.

Mi sem történt azóta, amióta ott hajba kaptak a jó szomszédok.

Az olajat hiába keveri az ember a vízzel, az nem egyesül. A tulzott cseh hazafi és a sovíniszta német nagyzó sohasem lesznek testvérek.

Hiábavaló tehát akármilyen új miniszteriumnak a szárnypróbálgatása, ezeket a szárnyakat elperzseli a gyűlölet parázsa.

Mi tehát csak a komédiának a meglevenedését látjuk a tisztelt Ház feléledésében.

Csak az a kérdés, hogy előbb vagy utóbb zárják majd be kapuit!

Megexequált Szabadka város.

(Saját tudósítónktól.)

Adós fizess! ez a jelszó ha nem fizetsz, megesis veled az a kellemetlenség, amiért legfellebb csak bosszankodni tudsz t. i., hogy megexequálnak. Mert hunczut ám a fiskális, nem törődik avval, hogy ha bosszankodsz is rajta, úgy biztosítja felének követelését, no meg a költséget is ahogy bírja, nem esik meg a szive az adósan legyen az az adós egy egész város közönsége is.

Tudom bosszankodott tegnap Mamuzsich Lázár polgármester is amikor meghallotta, hogy végrehajtó jár a városházán, még pedig a legjobb helyet, ahol a legtöbb pénz van a házipénztárt tisztelte meg b. látogatásával. A végrehajtó, akit mellesteg mondva Csernyuss Zsigmondnak hívnak, nem jött ám egyedül, hanem ott volt mellette Dr. Fischer Jákó ügyvéd helyettese is Karkos Róbert, meg az felmaradhat' an becuss s a házi pénztárba lépve 8000 forintokat, egy csomó kamatot és vagy 200 frt költséget követelt a pénztárnoktól, amit a törvényszék megítélt Mácskovics Titusz mérnök részére s amit úgy lát-szik Szabadka város elfelejtett kifizetni. A pénztárnoknak nem tetszettek ugyan a kellemetlen vendégek, de hát mit csináljon utol-jára még sem engedheti, hogy összes pénzét elvigyék, a marasztalási összeget a végrehajtó kezéhez bírói letétbe helyezte.

Hogy miből származik a követelés azt is elmondjuk:

Mácskovics Titusz és társainak még a Szt. György templom építkezéséből kifolyólag 18000 frt követelése maradt a városon. Ebből az összegből m. é. márciusban 10.000 frtot kiutaltak, a hátralékos összeget nem akarta a város kifizetni.

Elég az hozzá, hogy Mácskovics beperelte a várost és a törvényszék marasztaló ítéletet hozott.

A város megfélebbezte az ügyet, a felperes ügyvédje pedig biztosítási végrehajtást kért s minthogy az összeg nem helyzetett letétbe, a végrehajtást tegnap foganatosították is. Szerencse, hogy volt annyi pénz a kasszában, hogy összeget letétbe helyezhették mert ha ezt nem tezik s a végrehajtó le-

foglalja volna a városházán levő ingóságokat s szoros zárt kér — bezárták volna a városházát (?) aminek legjobban a hivatalnokok örültek volna. Mégis csak jó adós a város!

—a.

Különfélék.

— A „Bácskai Hirlap“ szerkesztősége. A „Bácskai Hirlap“ szerkesztőségét a piaczon lévő Manojlovits házba (bejárt a barátok terén) tette át. Dr. Csillag Károly ügyvédi irodájával is oda költözött, A szerkesztőség telefonszáma 119.

— Az új gymnasiumban se fűtenek Csodálatos népség ezek a mi színészeink, de különösen a hölgyek! Az októberi nap összes sugarait oda löveli a színház sárga falára, október előtt nyár utó, azelőtt meg nyár volt, szóval meleg, sőt forró napok tűtek le a föld innenső részére és mégis arról panaszkodnak, hogy az öltözökben a festék is megfagy mostanság. Hát hiszen van szén, van fa, csak-hogy a kürtök pléhét még tavai ilyenkor kiette a moly, fűteni hát nem lehet. Legyenek nyugodtak hölgyeim, tavaszig a városi lakatos ki fogja javítani a kürtöket és mire ismét nyár lesz, olyan meleg lesz a színházban, hogy akár izzadhatnak bele. Hanem hát az új gymnasiumban se fűtenek, pedig hát a falak nedvesek, a gyerekek pedig ott ülnek 4—6 órán kö. ösztül. Nem — itt már nem lehet, nem szabad élezelődni. Tiszti főorvos ur! a fő-gymnasiumba a mi gyermekeink járnak. A meghülés — min! méltóztatik tudni — sok bajnak okozója. Meddig tűri azt, hogy a gyermekek ott fagyoskodjanak az iskolába?

— A bölcs iktató. Penyítő iktatónk a napokban rendkívüli bölcsességének adta tanu-jelét. Az íróasztala nagyon közel állott a kályhához, úgy hogy kezdet a helyzet néki kellemetlenné válni, mert a jó meleg kemence majdhogy eleventen megem sűtötte. Az iktató gondolkodóba esett, hogy vajjon hogyan segíthet ezen a bajon. Kiszellette azt, hogy a saját költségén a kemenczét a másik sarokba tolatta át. Mkor a kemencze már át volt tolvá, ekkor beállit egy jó barátja és kérdőre vonja, hogy tulajdonképen miért tolatta át a kemenczét, amikor másképp is segíthetett a bajon. Hogyan, kérde az iktató. Hát úgy, hogy ott hagyta volna a kemenczét a helyén és maga ment volna oda a sarokba — Bizony igaza van, — erre nem is gon-doltam felelé a bölcs iktató.

— Szerencsétlenség a kaponyai osz/op-felállításánál. Ma délután 6 óra táján majdnem végzetes szerencsétlenség történt a kaponyai emlékoszlop felállításánál, s a véletlen szerencsének köszönhető, hogy 5—6 em-

ber halálát nem okozta. Ugyanis az óriás sulyu középső követ akarták emelők segítségével az alapzatra tenni, mikor már majdnem rajta volt az egész faalkotmány amely a követ tartotta előrről, a kő és az állványok óriási robajjal estek a földre, miközben az állványtartó, gyenge puhafarú, *Subert Jenő* tanulóknak egy másik deszka pedig *Racsmany István* munkás karját eltörte. A robbanás következtében nagy közönség gyűlt össze, s a mentők is megérkeztek, akik a munkást a közkórházba szállították, a fiút pedig szüleinek a lakására vitték. A szerencsétlenségnek a vállalkozó az okozója, mert jól tudhatja, hogy 150 mm. követ közönséges fenyőfa rudakon felelni nem lehet. A vizsgálat megindult.

— **Öngyilkosság.** F. hó 17-én Csantavéren Báltint Mihály hajnalban az istállóban a gerendára felkötötte magát és mire észrevették már meghalt. Teltének oka ismeretlen.

— **Tűz.** Ma délelőtt ismeretlen okból kigyulladt Maczankó Antal VI. kőri házában a felhalmozott szalma. A kivonult tűzoltók csakhamar eloltották a tüzet, mindazonáltal két kocsi való szalma leégett.

— **Részeg ember a megfigyelő osztályon.** Nagyon felöntött a garatra tegnapi délután reggel Ötvös István napszámos, utközben a járókelőket inzultálta, nekiment a kocsiknak és megállította, végre bemenekült a szegények házába, elővette a bicskáját és a szegényházi gondnokot kergette az udvaron keresztül, folyton azt kiáltva, „megöllek.“ Végre nagynehezen sikerült harc képtelenné tenni a részeg atyafit és bevinni a kórház megfigyelő osztályára, ahol azóta már ki is jőzanodott.

— **Színház.** Ilyen címmel Hetényi Dömény Elemér győri színész, színművészeti napilapot indított meg Győrben, melyből már 8 szám jelent meg. A változatosan ügyesen szerkesztett lap közli mindig a színlapot az előadásra kerülő darabok ismertetését, a színházi művészeti híreket és kulissza titkokat. „Telefon Hírmondó“ rovatából közlünk egy kis ismertetést:

Goldfaden Sulamitja már a második fővárosi színházat gazdagítja. Goldfaden Párisban nyomorog, pedig a tantiemet zsebre rakja

Az Otthon előadásán oly észbontóan nézett Manska—Mikiára, hogy elvesztette a fejét

Egyik szépünk beteg lett és orvost hívatott. Az orvos kijelentette, hogy nem nagy a baj és meggyógyítja

A baritonista cilindert vett, ki is fizette

A Szulamithban olyan gyönyörű és nehéz táncot léjt Torossy, hogy belemelegszik

— **Transváli levél.** A következő tréfás tudósítást vetjük egy transváli barátunktól:

A búrok tegnap Mafekingot orvosi rendeltetűre bevették. Az ostrom alkalmával rettenetes hőség uralkodott úgy, hogy hirtelen csaközben kiültött a katonasztrájk és az angol zsoldosok nem akartak meghalni a hazáért.

Baden Povel angol ezredes e miatti elkészesedésben a következő dalra rendített.

„Az angol nőket
S az angolnákat
Én mindenkoron szeretém
Az angol nőknek udvaroltam
S az angolnákat megévém.“

A dal óriási rémületet gerjesztett a búrokban, kik hirtelen egész más hurokban kezdtek zengeni az élet keserveit. A vasutak elrongálódtak, a basutak előrenyomultak úgy

hogy most az egész foktartományban csak két struczmadár maradt meg. A búrok tűzörsége oly féktelen lüzelést vitt végbe az angolok táborában, hogy az egész kukoricakészlet megpatogzott és nagyon alacsonyan jegyzi a pattogott kukoriczát. Jelenleg a következő búrok járnak a csataterén: egy tambúr, egy trubadúr, egy pandur és egy kandúr: a többi úrok és búrok Port Szaid felé vonultak.

Igy folytatja a kedélyes levelező az ő hőbortos harci tudósítását — egyelőre tehát elé ennyi ebből a délafrikából!

— **A szabadkai színházról.** Már szinte viccelik a mi színházunk ürességét. Legutóbb a Budapesti Napló vette a tolla élére a dolgot, a következőkkel:

— **Szulamit szenzációk.** A következő táviratokat kaptuk — különböző forrásokból — ma este Szabadkáról:

I.

A szabadkai színházban vasárnap este adták másodszor Szulamitot. A színház üres volt.

II.

A szabadkai közönség megmagyarázhatatlan közönyösségét különféleképp magyarázzák. A magyarázatokat a színigyi bizottság legközelebbi ülésén fogja — *békés uton* — összegezgetni.

III.

A jegyelárusítók ellen Szulamit kudarcza miatt fegyelmi vizsgálatot indítottak. Állítólag egy szindikátus megvezette őket, hogy ne adjanak el jegyeket a Szulamit előadásra.

IV.

A jegyelárusítók, védelmükre közösen ezt a határozatot hozták:

A Szulamit vasárnap esti előadására azért nem árusítottunk jegyeket, mert a Szulamit összes magyar szerzői bejelentették, hogy vasárnap este végig nézik igénytelen munkájukat. Hogy pedig valamenynyien beférjenek, nem adtuk el a jegyeket.

V.

Szulamit szerzőinek a vonatja utközben megakadt. Kis-Kőrösről segítő lokomotívért láviralozták, az osztálymérnökiség a túlterhelt vonattól megrongált pályára helyreigazítására most készíti a terveket.

VI.

Pesti Ihsz Lajos, a szabadkai színház igazgatója, Szulamitot levette mősoráról.

— **A Capitoleum egy szobra.** Rómában, a capitoleum egyik termében, mindjárt a híres Satyr szobája mellett, van egy szobor. Egy haldokló ábrázol. Első tekintetre csak egy halállal vívódó alak. De nem sokára fel tűnik mellette tört kardja, tehát harcos. Erőteljes testén már érzik a halál lehelete. Jobb lábát győtrődvé szegi be térdben, a bal rángatózóva nyulik ki, kezei lankadva csüggenek alá. Szomorúan, a vereség, a leverelés, a haszontalan halál keserűségével tekint maga elé. A hozontos haj s a torques a csavart nyakgyűrűk, azt is megmondják, hogy ez a sebesült: gallus. A haldokló harcos egy levert nemzet kinjairól beszél. Oly megindító, o'y gyászos, oly szívfacsaró ez a haldokló hős, hogy lehetetlen megindulás nélkül néznünk. Byron a Childe Harold-ban két fenséges versszakot szentel neki. Ugyan e győzelem omlékát, Attalos és Eumenes diadalát a keltákon, őzri egy másik szobor is Rómában, a Villa Ludovisiben: A gallus és felesége. A férfi kardját emeli, hogy megölje hitvesét, inkább, mintsem az ellenség kezébe kerüljön. A Dobby balladája ez, az ó-korban.

Számos nagyméretű és szép szobrot hagyott rák ez a kor, a Laokoont, a Farnesei bikát s ez izgatott jelenetek mellett Boethos kedves genre-képeit, de oly nagy érzés, o'y fenséges erő egyből sem árad, miut a haldokló gallus márvány alakjából. Az e korbéli világhírű szobroknak teljes gyűjteményét nyújtja pompás képekben s kitűnő szöveg kíséretében a Nagy Képes Világtörténet 42-ik füzeté. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczeli Henrik, egyet. tanár, a görögről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 krajczárjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

— **A költészet mint játék.** A költészet fejlődésének legszebb példáját a görög irodalom története szolgáltatja. Ott zendültek a himnuszok ott harsogtak az ódak legfőbbesébb példányképei, ott fogantak az édesbus e'égják, ott öltettek művészi alakot az ó-kor örökbecsű tragédiái s görög nyelven dícsőttete meg Akhilles és Odysseus sorsát a költők királya: Homeros. Még az első s talán maig a legkitűnőbb a sthetikai mű görög talajból sarjadt elő: Aristoteles poetikája. De lassan! ezt a terjedő hazában fogyott a hazaszeretett. Az alexandriai korban Sokrates és Platon helyét Epikuros foglalja el, Aristophanesét Menandros. A költészet tudós udvari költészetté vált, mely a szellemeskedő közönséghez beszélt. Az írók az istenek és hősök történetébe új szerelmi kalandokat csempésznek, érzékiek a szerelem festésében. Az elegiákban is szerelmi kalandokat rajzolnak. Legsikerültebbek ez időtájt a csipős csattanós epigrammák, mely műfaj e szellemes tudalékos kornak kiválóan megfelelt. Az igazi lyra formák teljes enyészetnek indulnak. Hexameteres himnuszai nehézkesek, telvék tudósodással.

Kerge a városházán.

Kerge ur bement a városházába. A kapu alatt megfogják, hogy legyen olyan szives és mondjon egy pár viccet, Körülállották úgy, hogy Kerge ur sehogy se tudott szólni.

Nohát mondjon egy viccet mindegyikünkre. Kerge ur beléfogott a viccekbe. Először azt a kérdést veti fel Váli mérnöknek, hogy „Miféle levelet írna ön, ha önt az ördög-szigetre vinnék?“

? ? ?

— Hát *transváli* levelet, felelé Kerge.

— Hát ha Gáli mérnökkel történik ez meg, ez milyen levelet ír?

? ? ?

— *Transzáli* levelet?

Aztán odaszól Szalay Máttyás főkapitányhoz, — Miféle kapitány volna ön, ha a fejét elvinné egy ágyugolyó és csak a lába maradna meg?

? ? ?

— Lábkapitány! — felelé Kerge.

Majd odaszól Scozza főzoltóparancsnoknak: — Ha ön egy zerge vadászatán a zerge helyett engem löne meg, — mi lenne ez?

? ? ?

Nem zerge, hanem *Kerge*-vadászat.

Aztán odaszól egy másikhoz: Mi az, ha ön egy erdőben egy fülemilének csak a lábát látja?

???

— *Ldbamile* és nem fülemile.

Kerge folytatja:

— Ki nem sántulhat meg sohasem?

???

— Lásas mérnök felelé, mert ha mind a két lábát ellövik, mégis Lásas marad.

— Ha Tillmann számvédő megfordul akkor hogy hívják?

???

— *Mantill* — felelé Kerge.

— És ha hirtelen nagynévvé változik át, akkor mi lesz?

???

— *Tantill*, felelé Kerge.

— És ha aztán újra f rívé visszaváltozik?

???

— *Kantill*! felelé Kerge.

— Micsoda a Mamusich Lázó polgármester, mikor a cseogenyút rázza?

— Mamusich *Rázó!* felelé Kerge.

— Ha pedig Milassin Náci lassan megy az utcán, hogy hívják akkor?

???

— *Milassin Náci!*

Ezek után az egész publikum szólott Kergétől úgy, hogy még tájéka se lehetett embert látni.

Ez volt az első eset, hogy Kergét ki nem dobták.

SZÍNHÁZ.

Opera és vígjáték.

október 17.

Kritikát várnának erről a helyről és izrom, hogy nincs jussom ahhoz, hogy az előadásokat megkritizáljam. Ha én jobban dicsemlerem el a szereplő színészeket, mint amennyire megérdemlik, — a kényes izé-ü közöseg k nevet, némelyik része tán bosszankodik is, a harmadik része meg a legnagyobb élvezettel köintana fejne.

(Ime három részre tudtam felosztani a közönséget, azt, amely színházba jár az idén, — pedig össze vissza se járnak többben színházba három tuczatrál.)

Ha pedig azt mondanám az előadóról, hogy nem játszá jól szerepüket, ha tán némely részét szigorúan megkritizálnám, — mi követnék el.

Mert ugyan mi melegítőné fet a mi színészeinket az idén?

A főpróbákon kitűnően megy a darab, szinte előőrül ki ki, hogy este az előadás, mi szépen fog sikerülni.

Este? P-koli hideg a szupadon, az előzőekben — a nézőtér üres, jésztően üres!

Hát kinek játszanak, kinek alakítanak? Hisz az a néhány ember ott a nézőtérben nem mer tapsolni, olyan furcsán érzi magát, ha az „álta lá o s” tapra 5 pár tenyer ütődik össze.

Hanem hát igaz, ma opera is volt, vejjáték is — szép előadás és üres ház. „Ües ház” cím alatt állandó rovatot nyitunk már.

G á b o s Nelli a „Nürnbergi baba” című szerepében aratta tavai legnagyobb sikerét. Zsufolt ház előtt énekelte remek áráit, taporkán zugott végig a nagy házon egy-egy szép ének száma után — kifűnő játékaert a nyílt színen kapot tapso — ma este épúgy énekel, ép olyan szépen játszott mint tavai,

de az a kis közönség, amely ma hallgata, csak éppen, hogy elismerte egy-egy tapssal művészetét.

M i h á l y i gyönyörűen énekel, V i r á g h á t i i megcsinálta a magáét, F e r e n c z y erejét azonban messze felülmúlta szerepének nehézsége. Se hanggal, se tudással, se játékkal nem győzte. Erőlködött, énekel, vigyázott is, hogy baj ne essék, de hát gyenge volt, hába: nem ment úgy, ahogy a mi zseniális Ferenczink szerete volna.

A zenekar ma este alaposan bollott, csetlett, — csoda, hogy a karmester össze tudta tartani ezeket a tisztelt urakat, kiket jó volna kicserélni lelkiismeretesebb tagokkal (tisztelet a kivételnek!)

Az opera előtt Makai és Heltai végtelen bájos, szellemes kis vígjátéka „A királyné apródja” ment jó szereposztásban, de gyenge előadásban. Hába, ezeket a finom dolgokat meg kell érteni, át kell érezni — ezeknek az előadásához művészet kell. C s i k y L á s z l ó még tán legjobban tudta érvényre juttatni az általa alakított személvit, de Lomniczy egész közönséges módon olvasta le szerepének legnagyobb részét, Lomniczyné se érezte jól magát szerepében — Kápolnáy Juliska elragadó szép volt, nem különben F o t i F r i d a de ha hozzá tesszük, hogy a két kisasszony nemcsak elragadó szép hanem bájos és kedves is volt, még nem mondtam azt, hogy jó is voltak.

Mendezt azonban az ijesztően üres háznak tudom se.

Bizony-bizony nem kellemes játszani, ha azok a sötét páholyok retentő szájukat kinyitva, ászkozásokkal ijesztetik állandóan a szereplőket.

Kendi Margit.

Okt. 7.

Igen tisztelt közönség! Ma ismét premier volt Bartóknak fenti című magyar történelmi tárgyú tragédiáját adták, amelyre 54 felsőkarzatos, 6 alsó karzatos és — a páholy bérőknön kívül (ezek vannak tán hatan) — 1 mondd egy „vidéki” p á h o l y o s jött el.

— É s k é t d i á k!

A színházban retentő hideg volt — a szupadon még hidegebb — ilyen körülmények között mély alázattal kell kijelentem, hogy referátát — se kritikát az előadásról nem írhatok.

Q

A szegedi kiállításról.

A Szegeden szept. 3—12. napjain lefolyó első mezőgazdasági kiállítás, mely a legnagyobb várakozásokat is felülmúlta rendkívüli gazdasága és tanulságossága által, igen sok oly érdekes részlettel bírt, melyekről még utólag kimerítőbben foglalkozni szükséges volna, hogy azokról, így a nyilvánosság útján azok is tudomást nyerhessenek, kiknek nem volt alkalmuk személyesen megtekinteni a kiállítást. Tetszükne miatt azonban csak a következőkre terjeszkedhetünk ki.

A kiállítás egyik tanulságosabb látványosága volt: az Alfa Separator (azelőtt Pfanhäuser Anal) részvénytársaság pavilonja, hol szemelhető volt, hogy mezőgazdasági iparunk gazdasági ágában mily óriási haladás történt a hasznos gépek szerkesztése folytán. Separator néven oly gépet gyártanak, melynek segítségével a fejés után egy fél óra múlva a legfinomabb tea-vajat nyerjük. Ize ki-

tűnő, zamalja pompás s a mellett egy harmadával több és ötszörte tartósabb, mint a »házi« vaj. A modern géppáryi ipar különböző tejjel gondját fordította oly mezőgazdára, aki csak kevés feldolgozandó tejjel rendelkezik. Vannak mezőgazdák, akiknek csupán két, talán csak egy tehenök van. Ekkor már csakugyan oly kevés feldolgozandó tej, hogy a feldolgozása túlságos költségeket okozna. De kopogtassunk be akkor a szomszédhoz s kérdezzük meg tőle, nem lenne-e hajlandó arra, hogy a két gazdaság tejét együttesen dolgozzák fel. Hogy a dolog jól jövedelmez arra elég példa áll előttünk. Hamar akad majd egy harmadik, majd egy negyedik gazda ki tejt szintén az előbbiekkel kívánja feldolgozni. Így alakulnak a tejszövetkezetek. — A Separator főraktára (Budapest, Erzsébetkörút) a szegedi kiállításon az állami diszoklevéllel tüntettetett ki.

A gazdaközönség figyelmét különösen magára vonta a Langer és Wolf budapesti gáz és benzinmotorgyár által kiállított „Ottó”-féle benzin-lokomobil, mely hivatva van a jövőben a cséplésnél a nagy gőzgépet, valamint a teljesen kiszorítani. Ezen benzin-locomobil különösen az által tűnik ki, hogy egyszerű és szolid szerkezete lehetővé teszi, hogy kezelését bárki könnyen elsajáthassa, tehát vizsgázott gépész nem kell hozzá, teljesen tűzveszélytelen s így a cséplést benn a községben is lehet végezni. A költségés előfűtés ezen Ottó-féle benzinlocomobilnál elesik, mert a gép minden előkészület nélkül azonnal megindítható, üzemszünet alkalmával pedig nem fogyaszt fűtőanyagot. Fontos körülmény az is, hogy a vágányoknál az élő állat csak az első órában van teljes erőben, azután már kimerül, a míg a gép mindig teljes erővel működik, továbbá az élő állatot mindig kell etetni, a gép azonban megszűnik benzint fogyasztani, mihélyst működése megszűnt. — Az 1896. évben életbe léptetett XV. törvény-cikk pedig lehetségessé teszi, hogy ezen géphez adómentes benzin használtassék, mi által az üzemköltség óránként és lőerőnként alig jön 3—3½ krajczárba. Ezen gépek 1896 óta igen sok helyen vannak forgalomban és mindenütt kitűnően beváltak. Jól teszi tehát minden gazda, ha tovább érdekli a dolog iránt. Bővebb felvilágosítással szolgál Langen és Wolf Budapest, VI. vácsi-körút 59. A cég a szegedi kiállításon elismerő oklevéllel tüntettetett ki.

A községek, szőlőgazdák és tejgazdaságok, valamint magánosok, kiváló érdekes gyűjteményt találhattak a régi jó hírnevű Geitner és Rausch budapesti gyáros cég kiállításában s méltán érdemelte meg e cég, hogy a bizottság a legnagyobb elismerő oklevelet szavazta meg neki. Saját gyártmányú városi tüzoltó-sági, községi fecskendők, túzóly egyéni felszerelések, kutszivattyúk, ex'incteur, ömnikódó permetező gépek a hozzá való töltéssel, kénporfúvók, borsajtók, egészen újfajta tejszállító kannák, tejfőző-gépek, tejhűtők, vajkőpülő gépek, tejjókák, vajformák; istálló-lámpák, fertőtlenítő-gépek; új szerkezetű létrák; malomkövek; kifűnő tornaszerek; új »Sodor« szikviz-készítő gépek, stb., stb., voltak bemutatva, melyek nagy érdeklődést keltek. — A Geitner és Rausch cég újabbán a nemzetközi gyermekvédő kongresszus kiállításán is érdekes gyűjteményt mutatott be a gyermekek táplálására és testi nevelésére szolgáló eszközökből, októberben pedig a Budapesten tartandó kerlészeti

kiállítás on is részt vesz az eszköz-
mába vágó eszközei bemutatásával. Mindez a
czég sokoldalúságának bizonyossága s ezért a
legjobban ajánlható, hogy szükségletei fede-
zésénél mindenki vegye igénybe a Geitner és
Rausch czéget, mely árjegyzékét kívánatra
ingyen és díjmentesen megküldi.

668 vh. szám 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX.
t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi
hogy a topolyai kir. járásbírósnak 1899
V. 366 számú végzése által Halasi Ubán és
csall. tsai javára Benedek Károly végrehajtást
szenvedett ellen, 226 frt 61 kr lőke,
és eddig összesen — frt — kr. perköltség
követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehaj-
tás alkalmával bíróság le és felül foglalt és
458 frt — kr-ra becsült kender, gazdasági
eszközök, góré, kukorica, lovak sertés-
stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján
eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 366/4 sz.
kiküldést rendelő végzése folytán helyszí-
nén, vagyis Kishegyesen a peres lakásán
leendő eszközzésére 1899 ik évi november hó
4-ik napjának d. e. 10 órája határidőül ki-
tűzettek és ahhoz a venni szándékozók oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságok ezen árverésen — az 1881 évi LX. t.-cz.
107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek
becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. III. §-a értelmében
kik az árveretlenül rendelt ingóságok vételárá-
ból a végrehajtó követelését megelőző kielé-
gítéshez tartanak jogot, a mennyiben az
hogy részükre foglalás korábban eszközöltetett
a végrehajtási iratokból k nem tűnik, elsőbb-
ségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig
alulírott nál egy példányban írásban beadni,
vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. —

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881
évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított föl-
télékek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Topolyán, 1899. évi szeptember hó 28
napján.

Tápay
kir. bír. végrehajtó.

Fűszer és rövidáru üzletbe
szükséges

teljes berendezés

eladó.

Bővebb értesítés Heuduska Vilmos
csantavéri kereskedőnél nyerhető.

Vegytiszta, természetes

Dr. Raydt szénsavipar részv.-
társaság gyártmánya.

(CO₂)

GYÁRTELEPEK:

Eyah, Stuttgart, Berlin, München, Zürich, Bécs.

Könyű 10 és 20 kgmos acél tartályokban. Vezérképvisé-
lőség és állandó nagy raktár Magyarország és keleti tarto-
mányok részére:

Budapest, Gyár-utca, 31. DR. RYÁD JÓZSEF Telefon 11—80.

Viszont eladók egyes megyékre kerestetnek

LEVÉLPAPIROK. SZÁMLÁK. *Névjegyek.* FELTŰNŐ FALRAGASZOK. LEVÉLSORITEKOK.

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNY RAKTÁR. **A BACSKAI HIRLAP** HETENKINT NÉGYSZER MEGJELENŐ POLITIKAI LAP KIADÓHIVATALA. VÉGREHAJTÓI NYOMTATVÁNY RAKTÁR.

ÜZLETI KÖNYVEK. **KÖNYVNYOMDA** TÁBLÁZATOK.

KÖRLEVELEK. **KRAUSZ ÉS FISCHER** BÁLI MEGHIVÓK.

MINDENNEMU IDŐSZAKI NYOMTATVÁNYOK CSINOS KIVITELBEN ES LEGOLCSÓBB ÁRON FELVÉTTETNEK. **KOSSUTH-UTCA SZABADKÁN VOJNICH PALOTA.** MINDENNEMU MŰVEK, FOLYÓIRATOK DISZES KIVITELBEN ES LEGOLCSÓBB ÁRON FELVÉTTETNEK. ESKETÉSI MEGHIVÓK.

ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEK. **NÉVJEGYEK** 5 PERCZ ALATT KÉSZITTETNEK EL. EMLÉKÍRATOK.

DÍSZOKLEVELEK. **EGYESÜLETI ALAPSZABÁLYOK.**

IDÉNYSZERŰ ÁRJEGYZÉKEK. NYUGTÁK. CSOMAGOLÓ PAPIROK.

VIGNETTÁK. GYÁSZLAPOK.